KURJER KRAKOWSKI.

D. 3 stycz. 1835. SOBOTA. Nr 2.

Umarł Janidłowski Jakób prof: i 3 razy rektor akademii; r. 1620.

Pismo to kosztuje kwartalnie złp. 5 i wychodzi codziennie wyjąwszy niedzielę i święta uroczyste po południu.

KRAKÓW.

Teatr Narodowy. W nowy rok licznie zgromadzona publiczność na wystawę komedyi pod napisem: *Magnetyzm serca czyli śluby panienskie* była bardzo zadowoloną; po ukończeniu wystawy wywołała wszystkich artystów. Sztuka ta mieści się w rzędzie najcelniejszych utworów dramatycznych w Polsce: pisarz okazał w niéj wielką znajomość ludzi i rzeczy, a gładkiem i dowcipnem wierszowaniem podniosł i uprzyjemnił swój przedmiot. — Gdzieindziéj podobny płód literacki obudziłby powszechną uwagę znawców i publiczności, ale u nas zaledwie kilka słów kto rzeknie wychodząc z teatru? Nie będziemy się szerzéj rozwodzić i skreślać treści wspomnionéj sztuki, dla tych którzy ją widzieli, byłoby zbyteczną rzeczą, a dla obojętnych niema potrzeby pisać. Powiemy tylko słów kilka o grze aktorów. Pani Szymkajło bardzo pięknie odegrała rolę Anieli: serdeczną naiwność, niewinność dziewiczą i czułą litość w niesieniu pomocy niby rozpaczającemu Gustawowi oddała z talentem wielkiéj artystki dramatycznéj. Pani Nowińska w trudnéj roli Klary zwróciła na siebie uwagę powszechną, wybornie przedstawiła wszystkie odcienia serca kobiety, błądzącéj częstokroć raczéj przez lekkomyślność niż złą wiarę. Rola Orgonowéj w komedyi *Damy i Huzary*, i rola Klary w niniejszéj sztuce, tak charakterystycznie różniące się z sobą odegrane kolejno prze panią Nowińską postawiły ją wysoko i dały poznać w Niéj pierwszego rzędu artystkę. Rola trzpiotowatego Gucia jest główną sprężyną téj sztuki, obejmuje sceny arcypiękne i potrzébuje do przedstawienia niepospolitego artysty, którego rolę p. Pfeifer nadspodziewanie charakterystycnie odegrał i zyskał oklaski. Kończąc te uwagi jedynie dobro teatru na celu mające wynużamy życzenie aby dyrektor teatru starał się uzupełnić kompanią tyle dobrą teraz przez sprowadzenie artysty do ról kochanka.—

Jutro na powszecne żądanie powtórzoną będzie komedya w 5ciu aktach prze hr. Alexandra Fredra pod napisem: *Magnetyzm serca czyli śluby panienskie.*

Stefan Rola Rożycki obywatel i były major wojsk polskich za czasów Stanisława Augusta króla polskiego; przeżywszy lat 75 wieku swego, po kilko miesięcznéj chorobie nader dotkliwéj, umarł dnia 1 stycznia 1835 r. o godzinie 5 z południa.

Szwecya. Najwyższy sąd państwa rozpoczął już posiedzenie swoje w sprawie wiadoméj, która jako nadzwyczajna obecnie wszystkich zajmuje, ile że okoliczność powyższa ważne może pociągnąć skutki za sobą. Stan rycerski i duchowny przyznały królowi prawo zakazu wprowadzać lub wywozić towary, jaki zaś los spotkał prawo na obradach stanu trzeciego i czwartego dotąd niewiadomo.

Niemcy. Przed niejakim czasem Starozakonni Frankforscy przesłali do Londynu lordowi Robert Grand list, w którym mu dziękują za jego wniosek o udzielenie ich współwyznawcom angielskim emancypacyi. Rzeczony lord odpisał im, ubolewając że usiłowania jego nieodniosły dotąd pożądanego skutku, zapewnia jednak że, gdy izba niższa podwakroć i prawie jednomyślnie wspomniony wniosek przyjęła a tém samém narodowi zakład dała swojéj mądrości, i jego nadzieje zjszczone będą w przyszłym parlamencie. W Stuttgardzie towarzystwo pomnika Szyllerowi wystawić się mającego, przyjmuje składki poczynając od dnia 1 stycznia r. b. Prawie wszyscy panujący Rzeszy mianowali już członków do sądu polubowego w przypadkach kollizyi między panującym i stanami. X Leuchtenberg małżonek królowej portugalskiéj przybrał tytuł X. *Santa-Cruz* i otrzymuje odtąd należne honory od ministrów i posłów zagranicznych; podróż jego przez Londyn do Lizbony nastąpi w styczniu jeszcze, a to spowodu ważnych, w tym roku spodziewanych wypadków na pół-wyspie pirenejskim.

Szwajcarya. Większa część kantonów przyjęła projekt do ustanowienia kommissyi mającej się zająć ułożeniem konstytucyi powszechnéj. Budżet na utrzymanie wojska podwyższono, a nawet i podwojono w niektórych kantonach. Nowa Rada Stanu w kantonie związkowym Bern rozpoczęła swoje czynności. Pan Troxler umiał sobie do tego stopnia pozyskać względy publiczności że na jego prelekcye, uczęszczają kilku set męszczyn, kobiet, dzieci młodzieży, nauczycieli, deputowanych, etc.

Belgia. Podczas uroczystości urodzin króla obchodzonych w Antwerpii spadło rusztowanie z transparantem „*Vive Leopold I.*" wraz z koroną, podobnie jak kapelusz Karola X. przy zagajeniu Izby deputowanych 1830 r. Oranżyści wierzący w podobne przepowiednie wróżą krótkie panowanie Leopoldowi i spodziewają się połączenia Belgii z Hollandyą.

Francya. Składka na spłacenie kary 10,000 franków na którą skazany został p. Rouen wydawca dziennika *National,* przewyższa już powyższą summę. Pozostaje tylko 2 letnie więzienie, które prezes sądu p. Pasquier zamienił na dom zdrowia, gdzie mieszkanie tak jest urządzone, że dowolnie wychodzić może, byleby niebył widzianym, którego to warunku łatwo dopełnić w Paryżu. Z Tulonu nadeszła wiadomość, że Francuzi w Algierze ponieśli znaczną klęskę; z tąd powszechna obawa, ile że rząd nieodwołał téj wiadomości: ale raczéj śpieszną, na statkach parowych wysłał pomoc zamkniętym z wszy-

stkich stron przez Arabów ciągle nacierających i wzrastajacych jak rzeka podczas ulewy.

Hiszpania. Mina oświadcza w swoim rozkazie dziennym, że każdego żołnierza dopuszczającego się kradzieży w prowincyach zbuntowanych śmiercią ukarze. Papiery hiszpańskie znacznie poszły w górę, po odniesionem zwycięztwie nad Zumalacarregujem.

Dwa wielkie zwycięztwa w jednym dniu odniesione nad powstańcami są urzędownie ogłoszone z Pampeluny w Bajonie. Na posiedzeniu prokuradorów wniesiono, ażeby uznać dawne kolonie amerykańskie za niepodległe rzeczy-pospolite w celu zawarcia z niemi traktatu handlowego na wzór Anglików którzy z tąd odnieśli niezmierne korzyści, gdy Zjednoczóne Stany Ameryki północnéj ogłoszone zostały, za oderwane i niezawisłe od kraju macierzyńskiego. P. Martinez de la Rosa oświadczył, że królowa rejentka poleciła już ułożenie w tym względzie prawa, izba odłożyła obrady nad powyższym przedmiotem na czas późniejszy. Jenerał Llauder teraźniejszy minister wojny zajmuje się reformą armii, zaniedbanéj przez poprzedników Miny, który nieczekając posiłków, pobił powstańców i rozproszył tak dalece, — że im trudno będzie stawić czoło wodzowi posiadającemu miłość i przywiązanie wojska zagrzanego do boju przykładem i poświęceniem bez granic, tak naczelników jakoteż i obywateli Wszystko zapowiada blizki i pożądany koniec wojny domowéj

Włochy. W miejsce niedawno zmarłego Kardynała Albani mianowany został kardynał Sforza legatem apostolskim z Urbino i Pesary. Niedawno dało się czuć trzęsienie ziemi w różnych częściach mianowicie w pobliżkości gór albańskich gdzie się kominy poobalały, mury popękały i pozapadały; poczém nagle się tak oziębiło że blizko zera termometr opadł. Don Miguel wybiera się w drogę, ale dokąd nie wiadomo, jedni wyprawiają go do Portugalii, a drudzy do różnych krajów Europy, w celu naradzenia się ze sławnymi dyplomatykami jakimby sposobem odzyskać utraconą koronę. *G. B. V.*

Gdy pewien Francuzki uczony, przeprawiał się przez rzekę na czołnie, przewożący go żeglarz śpiewał robiąc wiosłem. „Przyjacielu a umiesz ty czytać? zapytał się żeglarza" — „ Nie panie! Szkoda zmarnowałeś „ jednę część życia twojego, i możeszli śpiewać? Dla czego nie, „ do śpiewania nie potrzeba umieć „ czytać! To rzekłszy śpiewał daléj. Ależ przyjacielu, pytał go „ znowu uczony pisać przecież „ umiesz? Jakże mogę pisać, kiedy czytać nie umiem. A więc i „ pisać nie umiesz? Znowu jednę „ część życia straciłeś' czy podobna, że jeszcze śpiewać możesz? „ Do śpiewania nie potrzebuję tych „ wszystkich nauk; na niczem mi „ nie zbywa, i dla tego śpiewam! „ To może słyszałeś co o astronomii, mineralogii, zoologii, archeologii? Są to umiejętnosci, „ które nas czynią prawdziwemi „ ludźmi. Co mi po tych wszystkich umiejętnościach, przez nie

„ nawet o chwilę prędzéj płynąć „ nie potrafię. Przyjacielu, kiedy „ tego wszystkiego nie umiesz, straciłeś większą połowę życia twojego, i jeszcze śpiewać możesz?" W tém wiatry zaczęły mocniéj kołysać czołnem, popędziły je ku skale, i w mgnieniu oka wodą zostawszy napełnione, tonąć zaczynało. „Umiesz pan pływać? zapytał żeglarz uczonego, „Nie miałem czasu tyle, ażeby się pływania nauczyć. Żałuję mocno, bo pan w téj chwili stracisz całe życie swoje! To mówiąc wypłynął, a uczony z mineralogią, asstronomią, archeologią i Zoologią utonął.

Pewna dama sześćdziesiąt letnia utrzymywała przed Cyceronem że ma dopiero lat trzydzieści kilka. Odpowiedział jéj „Byłbym niesprawiedliwym gdybym temu niewierzył, wszakże mi to pani już od dwudziestu kilku lat ciągle powtarzasz.

Pewny kupiec sprzedał cesarzowéj rzymskiéj fałszywe brylanty Zaniosła nań skargę do męża i domagała się kary. Cesarz skazał go na pożarcie lwom. Stawiono kupca na placu, drżał ze strachu i cesarzowa była obecna z całym dworem; zamiast lwów wypuszczono baranka, który rozumie się nie pożarł winowajcy. Cesarzowa biegnie do męża i żali się na to uchybienie sobie. „Proszę się uspokoić" rzekł do niéj cesarz, „Stósownie do prawa odwetu jest ukarany zbrodzień, oszukał panią, to też sam nawzajem oszukany został.

Szarada.

Pierwsze pierwszém, zwróć trzecie
i połóż przed drugie,
Masz rozkosz u nas trwałą przez
chwile dość długie,
A kto wszysko wytłomaczy,
Owoc zobaczy.

(Znaczenie przeszłéj szcrady jest *Pieniacze*).

W handlu Andrzeja Chłasko można dostać losów do Loteryi Klassycznéj Warszawskiej.

P. Adolf uczeń i tancmistrz w. opery Paryskiéj w przejeździe swoim przez Kraków, gdzie tylko 2 miesięce zabawi, zawiadomia publiczność iż otwiera szkołę tańców na wzór paryzkich w bieżącym miesiącu. Osoby życzące się zapisać na lekcye tańca, raczą się zgłosić do p. Adolfa przy ulicy małéj Wesołéj pod l. 195 gdzie w jego mieszkaniu 2 razy w tydzień, lub więcéj, podług życzenia, mogą pobierać lekcye. Również podejmuje się sposobić uczniów 10 lub 12 letnich do teatru i dawać lekcye w prywatnych domach.

Przybyli do Krakowa. Hun Franciszek z Polski. Schbafünger urzę. z Galicyi. Macdonald Jakób Wilhelm professor języka angielskiego z Galicyi.

Dziś rano stopni zimna 2.

W Drukarni Józefa Czecha, Nakładem Redakcyi.